

kako slovaško narečje po enoličnosti z novimi besedami množiti.

Umerl je Bernolak 15. januarja 1813 u Ersek Ujvaru. Zapustil je bil u rokopisu znamenito delo — obširen slovar, kateri bi bil pa teško na svitlo prišel, če bi ga ne bil zgorej omenjeni blagodušni kardinal Rudnay na svoje stroške natisniti ukazal. Po taki podpori je tedaj zagledal zlati dan: Slovar slovenski, česko-latinsko-nemečko-uhersky, 6 knjige, u Budimu 1825. — delo izverstno, ktero so vsi prijatli slovanskiga slovstva z veliko pohvalo sprejeli.

Slovanski popotnik.

* V tečaju prve četerti serbskih belograških novin se bode natisnilo glasovito angleško delo: „Čiča Toma ili život robova (življenja sužnih) u slobodnim državama sjeverne Amerike“. To delo se je prestavilo preteklega leta v nemško in francosko v brezštevilnih natisih, in več francoskih časopisov ga je bravcom podalo. Vredništvo serbskih novin si je dobro prestavo preskerbelo.

* Gospod Steidler, dr. lekarstva, iz ogulinskega polka, je bil od vlade poslan v Sarajevo, preiskat bolezin, ki ondi govoda mori, in prepričal se je, da je prava goveja kuga.

* Iz poslednje seje Celovškega odbora društva sv. Mohora naznani „šolski prijatelj“, „da se je do 2 t. m. oglasilo 670 društvenikov, da listi zastran društva od vsih strani pogostoma dobajajo, in da število društvenikov vsak dan raste. — Presvitli knezoškof g. A. M. Slomšek so pri vis. ministerstvu sprosili, da se bojo zgodbe sv. pisma stare in nove zaveze z lepimi podobami nar boljši kup v deržavnej tiskarnici na Dnaju tiskale. Z veseljem se je to slišalo, in odbor je sklenul, v imenu vsih Slovincov pri presv. g. knezoškofu se lepo zahvaliti, in zavolj tiskanja koj na Dunaj pisati. Spet edno imenitno, z lepimi podobami okinčano delo bojo taj gg. družbani leta 1853 v roke dobili! — Veliko rokopisov je bilo društvu ponudjenih, posebno bogoslovskega zaderžaja. Za leto 1853 jih pa društvo že dosti ima. Za tega voljo se tim gg. spisovavci lepo naprosijo, z rokopisi nekaj časa poterpeti in tudi dalej marljivo spisovati.“

* Drugi zvezek nabere narodnih jugoslavenskih pesem, ki jo je začel rajni Stanko Vraz, pride na svetlo; 12 let je preteklo, kar je izdan bil prvi zvezek.

Kratkočasnice.

— „Vari se vseskoz pravnih dohtarjev“ — opominja neki oče svojega sina — „zakaj kdor tem možem v roke pride, je reva“. „Oj, oče!“ — mu odgovori sin — jez pa mislim s am kajad pravnih dohtar biti“. „Ja če je pa taka, je pa to vse druga“ — mu reče oče.

— Potovajoči djak (študent) pride na svojem potovanju v neko kerčmo in se dobro najé in napije. Ko je bilo treba plačati, reče kerčmarju: „Jez nimam denara, da bi vam plačal, pa vam čem zato lepo pesem zapeti“. „Kaj mi je treba tvojih pesem“, reče serdito kerčmar, „plačaj mi!“ „Ne jezite se“, reče djak, „jez nimam denara in vam ne morem plačati; pa pesmico vam hočem zapeti tako lepo, da boste gotovo zadovoljni“. „Naj bo!“ reče kerčmar, „ako mi zares pesem zapoješ, ki mi dopade, znaš brez plačila iti“. — Naš študent začne pesmi prepevati, al nobena ne dopade kerčmarju. Nazadnje potegne mošnico iz žépa, in reče: „No! zdaj vam pa bom eno zapel, ki vam bo, stavim kar hočete, gotovo dopadla“, in med tem, ko sega v mošnjo, prepeva: „Ej, bratec moj, drugači nije, tukaj se zastoj ne pije; vùn vùn iz mošnice svitile berž gro-

šice!“ „Ha, ta mi dopade“, reče kerčmar; djak pa mu odgovori: „sim vedil, da vam bo ta dopadla, in tako sva bot“, — vtakne mošnico v žep in gré. (Neven).

Novičar iz mnogih krajev.

Okrajne poglavarstva so povelje dobile oskerbeti, da taki lovi (jage), ki so jih tù in tam soseske se zase obdržale, se berž po novi postavi v najém dajo. — Vsim komisijam, ki izdelujejo oprostenje zemljiš, je vikši ukaz došel: naj kar je moč hitro delajo, da se po cesarjevi volji celo delo kmalo doversi. — Bivši minister Bruk, ki sadaj v Berolinu vpravuje colno zvezo austrianske vlade s prusko, bo nek spet po dohodu iz Berolina ministerstvo kupčijstva prevzel. — Napoleon je že od vsih vladarjev za cesarja spoznan. Bere se, kakor ga pruski kralj v svojem pismu „brata“ imenuje, tako ga imenuje tudi naš cesar v svojem; rusovski car pa mu pravi le „svetli gospod“ in „veličanstvo“ in ne omeni nič imena Napoleona tretjega; to je nek cesarja vpervič zlo razkačilo, pa se je kmalo potolažil, ko je pomislil, da tudi zadnjega francoskega kralja L. Filipa ni rusovski car drugač imenoval. — Napoleon je mislil dobrotljivo postavo po vsem cesarstvu vpeljati, da bi vsak posestnik moral svoje pohištvo asekurirati; pa po dolgem prevdarjanju mu je odsvetovalo ministerstvo to zategavoljo, ker je še preveč nespametnih ljudi po deželi, ki bi take prisiljene asekuracije ne spoznali za dobroto, ampak le za „nov davk“. — Zadnje dni lanskega leta je prišel anglikanski škof iz severne Karoline (iz Amerike) v Rim k sv. očetu papežu, se je vpričo njega odpovedal anglikanski cerkvi in škofovi časti in prestopil h sv. katoljski véri; sv. oče sam mu je podelil sakrament sv. birme 26. dec. Ko je bivši anglikanski škof papežu podal perstan in križ, je rekel: „Tù ti izročim, sveti oče, znamenja visoke časti, ktere sim se bil sam polastil“. — Dalmatinski časnik „Osser. dalm.“ piše od 7. t. m., da od tega časa, kar so Černogorci Zabljak zapustili, se ni odni nič novega primerilo; turška armada se od ene strani iz Albanie, od druge iz Hercegovine proti Černogori valí; Černogorci so pripravljani do zadnje kaplje kervi se braniti. Paša v Belogradu je prepovedal, da noben Turk ne smé ne besedice od Černogorske vojske ziniti. — Ruska armada, ki je v silnih kardelih iz notranjega Rusovskega proti meji marširala, je unidan mahoma ukaz dobila, da naj se vstavi in ne dalje ne gré, kar je dobro znamenje miru. — Okoli Varšave se je spet goveja kuga prikazala. — V neki vasi blizo Kambraja na Francoskem živi 5 rodov pod eno streho; starobabico so slišali unidan takole govoriti: „ljuba hči! reči svoji hčeri, da dete njene hčere joka“. — Poslednjič povémo še neko prigodbo iz Subotice (Steinamanger) ki jo je „Agr. Zeit.“ naznanila. Zvečer pred novem letom je neka žena, ki je imela v otročjo posteljo priti, dala babici ključ k skrinji, kjer je bilo perilo spravljeno. Babica iskaje perila zapazi tudi nekaj bankovcev v skrinji. Kmalo ko odide, stopi z groznim ropotom pošast z rogovi v hišo, kjer je žena ležala, renčí da je hudič, in terja denara od nje. Reva si ne vé pomagati in mu da trepetaje, kar ima. Ko pridejo sosedine drugi dan k nji, jim pové strašno prigodbo, te pa sumijo sleparijo in ji svetjejo naj pové to babici in naj še pristavi, da k sreči hudič ni srebernine zasledil. Žena stori tako — in drugi večer pride hudič še po srebernino. Med tem grejo sosedje po žandarje; dva berž prideta in zasacita hudiča. — pa kdo je bil? Babice mož, šivár iz tiste vasi, ki se je s kožo bivola našemil. Vjetega hudiča so peljali v Edinbor (Oedenburg) k sodbi.